

System obsługi sprawozdawczości

Opis instalacji

wersja 5.39.2.0

Wrocław 07.2020 r.

Wszelkie prawa zastrzeżone.

Żadna część niniejszego dokumentu, zarówno w całości jak i we fragmentach, nie może być reprodukowana ani przetwarzana w jakikolwiek sposób elektroniczny, fotograficzny, mechaniczny i inny oraz nie może być przechowywana w jakiegokolwiek bazie danych bez pisemnej zgody GPM SYSTEMY sp. z o.o. / FINGO sp. z o.o.

Spis treści

Wstęp	4
1 Wymagania techniczne.....	4
2 Instalacja aplikacji aSISSt.....	5
2.1 Wybór języka w którym zostanie zainstalowana i prezentowana aplikacja aSISSt	5
2.2 Ekran powitalny	6
2.3 Wybór rodzaju sprawozdawczości do której będzie wykorzystywana aplikacja aSISSt	6
2.4 Umowa licencyjna	7
2.5 Wybór folderu docelowego	8
2.6 Wybór foldera skrótów	9
2.7 Zakończenie procesu instalacji.....	9
3 Deinstalacja aplikacji aSISSt.....	10
4 Pierwsze uruchomienie aplikacji aSISSt.....	11
4.1 Plik licencyjny	11
4.2 Wybór bazy danych.....	11
4.3 Komunikacja z tranSIS	13
5 aSISSt w wersji jednostanowiskowej	13
6 aSISSt w wersji wielostanowiskowej.....	14
7 Baza danych Oracle	14
7.1 Nowy użytkownik aSISSt5 w bazie Oracle 11g Express.....	15
7.2 Nowy użytkownik aSISSt5 w bazie Oracle 12c	16
7.3 Problemy z uruchomieniem aplikacji na bazie Oracle	17

Spis ilustracji

Rysunek 1. Wybór języka w którym ma zostać zainstalowana aplikacja.....	5
Rysunek 2. Ekran powitalny.....	6
Rysunek 3. Wybór rodzaju sprawozdawczości	7
Rysunek 4. Akceptacja umowy licencyjnej	8
Rysunek 5. Wybór folderu docelowego.....	8
Rysunek 6. Wybór foldera w menu Start.....	9
Rysunek 7. Prezentacja postępu procesu instalacji.....	10
Rysunek 8. Zakończenie instalacji aSIST.....	10
Rysunek 9. Wybór bazy danych	11

Wstęp

Aplikacja aSISSt może pracować:

- w wersji jednostanowiskowej na bazie Derby lub Oracle,
- w wersji wielostanowiskowej na bazie Oracle

Wersja jednostanowiskowa – oznacza, że aplikacja jest zainstalowana i wykorzystywana tylko na jednym komputerze. Może ona pracować:

- na bazie Derby (lokalna baza wbudowana) – baza częściej wykorzystywana,
- na bazie Oracle (zewnętrzna baza Oracle).

Wersja wielostanowiskowa – pozwala na zainstalowanie i pracę w aplikacji aSISSt na większej liczbie stanowisk. Zawsze wymagana jest tutaj:

- baza Oracle,
- z którą łączą się aplikacje zainstalowane na różnych komputerach.

Informacja o tym, jakie są możliwości aplikacji aSISSt wykorzystywanej przez użytkownika (wersja jedno czy wielostanowiskowa), zawarta jest w pliku licencyjnym: **aSISSt.license**, dostarczany użytkownikom drogą mailową.

Wybór typu bazy danych na której ma pracować aplikacja aSISSt dokonywany jest przez użytkownika podczas pierwszego uruchamiania aplikacji (zob. rozdział 4. Pierwsze uruchomienie aSISSt) a dokonany wybór zapisywany jest w pliku db.properties.

W przypadku **aplikacji działającej na bazie Derby**, zainstalowanie jej zgodnie z opisem zaprezentowanym w rozdziale 2 jest wystarczające do prawidłowego jej działania.

W przypadku **pracy aplikacji na bazie Oracle**, wymagane jest:

- wykonanie instalacji aplikacji aSISSt zgodnie z opisem zamieszczonym w rozdziale 2, oraz
- utworzenie bazy Oracle, do której odwoływać się będą aplikacje aSISSt zainstalowane na różnych stanowiskach.

Baza Oracle zazwyczaj znajduje się na innym serwerze, ale może także znajdować się na tym komputerze, na którym jest zainstalowany aSISSt.

1 Wymagania techniczne

Wymagania techniczne zostały opisane w dokumencie: „Wymagania sprzętowe i systemowe: aSISSt-tranSIS” dostępnym na stronie <https://support.asist-xbrl.eu/pl> w dziale DOKUMENTACJA, pod adresem: https://support.asist-xbrl.eu/sites/default/files/documentation/aSISSt_tranSIS-wymagania_sprzetowe.pdf

2 Instalacja aplikacji aSISSt

Aby zainstalować aplikację **aSISSt**, należy ściągnąć **pełną wersję instalacyjną** umieszczoną na stronie <https://support.asist-xbrl.eu/pl> w dziale „POBIERZ” (Pełna wersja 5.39.2.0 plik: **aSISSt 5.39.2.0.exe**) i uruchomić ściągnięty plik.

Niezależnie od tego:

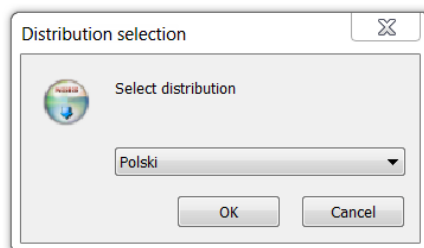
- na jakiej bazie będzie pracowała aplikacja aSISSt
 - Derby, czy
 - Oracle
- w jakiej wersji będzie wykorzystywana:
 - Jednostanowiskowej, czy
 - Wielostanowiskowej

instalacja aplikacji aSISSt zawsze przebiega w siedmiu poniżej opisanych krokach.

2.1 Wybór języka w którym zostanie zainstalowana i prezentowana aplikacja aSISSt

Po uruchomieniu instalatora programu aSISSt, wyświetlane jest okno z możliwością wyboru języka, w którym ma zostać zainstalowana aplikacja.

Domyślnie prezentowany jest język polski jak na rysunku 1.

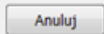

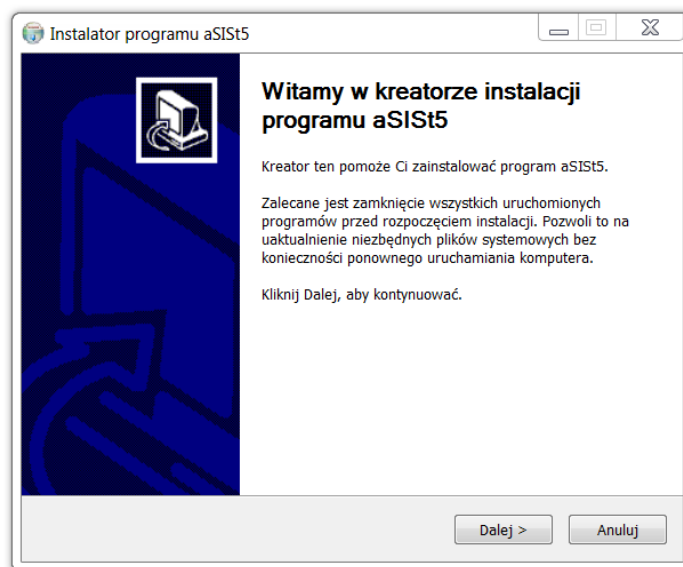
Rysunek 1. Wybór języka w którym ma zostać zainstalowana aplikacja

Użytkownik może tu wprowadzić zmianę, wybierając:

- język angielski
- lub
- język rumuński

2.2 Ekran powitalny

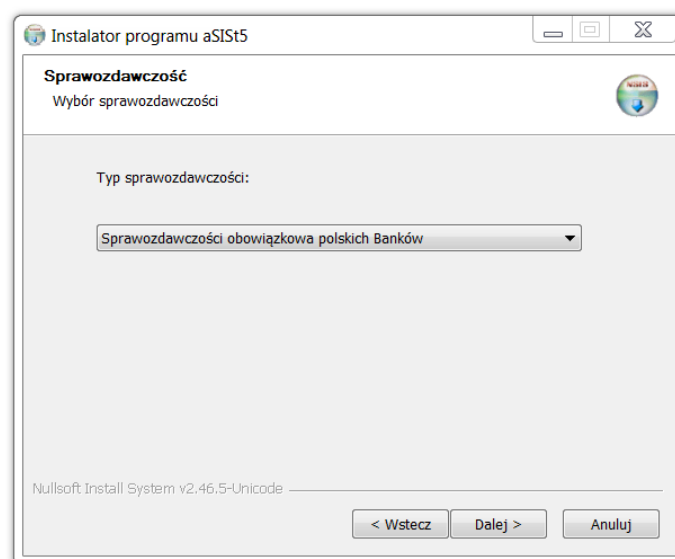
W drugim kroku instalacji aSIST, wyświetlany jest ekran powitalny jak na rysunku 2, gdzie przycisk umożliwia kontynuację procesu instalacji, natomiast przycisk przerywa dalszą pracę instalatora.

Rysunek 2. Ekran powitalny

2.3 Wybór rodzaju sprawozdawczości do której będzie wykorzystywana aplikacja aSIST

W trzecim kroku instalacji aSIST użytkownik dokonuje wyboru sprawozdawczości do której będzie wykorzystywał aplikację aSIST jak na rysunku 3.

Rysunek 3. Wybór rodzaju sprawozdawczości

Domyślnie jest to „Sprawozdawczość obowiązkowa polskich banków” i taką opcję powinny wybierać wszystkie:

- Banki Spółdzielcze
- Banki Komercyjne - przygotowujące polską sprawozdawczość obowiązkową.

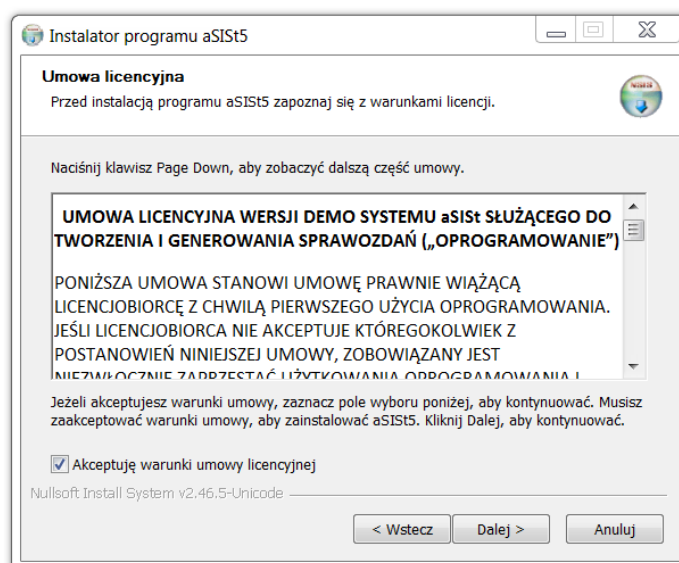
Ponieważ jednak aplikacja aSIST umożliwia także raportowanie innych rodzajów danych sprawozdawczych takich jak:

- Sprawozdawczość EBA-ITS
- Sprawozdawczość EBA-NBP-ITS
- Sprawozdawczość Solvency II,
- Sprawozdawczość BPSSF
- Sprawozdawczość niemieckich banków,
- Sprawozdawczość portugalskich banków,

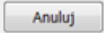
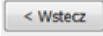
istnieje tu zatem możliwość zmiany typu sprawozdawczości na wymaganą.

2.4 Umowa licencyjna

W czwartym kroku instalacyjnym wyświetlane jest okno z tekstem licencji, który należy zaakceptować klikając na kwadrat obok tekstu **“Akceptuję warunki umowy licencyjnej”**, aby przejść do dalszych kroków instalacji (zob. rysunek 4).

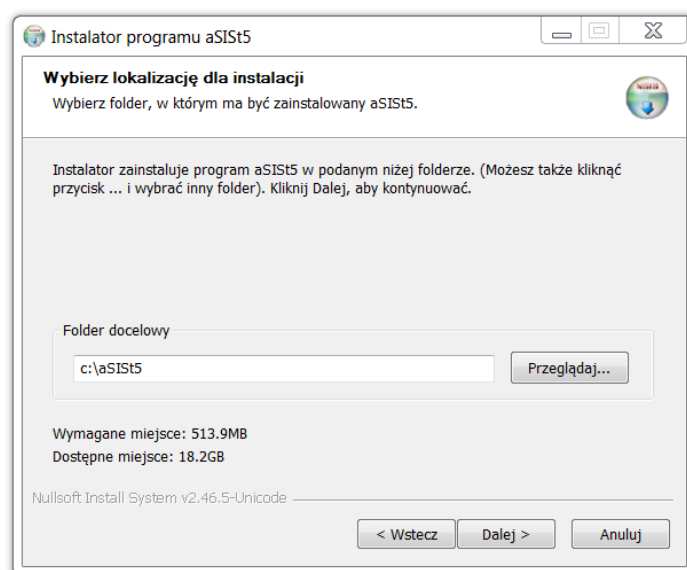

Rysunek 4. Akceptacja umowy licencyjnej

Tak jak poprzednio, użytkownik może przerwać instalację przyciskiem lub za pomocą przycisku powrócić do ekranu powitalnego.

2.5 Wybór folderu docelowego

W piątym kroku instalacyjnym należy wybrać katalog, w którym ma zostać zainstalowany **aSISSt** (zob. rysunek 5).

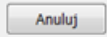
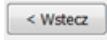

Rysunek 5. Wybór folderu docelowego

Domyślnie jest to zalecany katalog **C:\aSISSt5**.

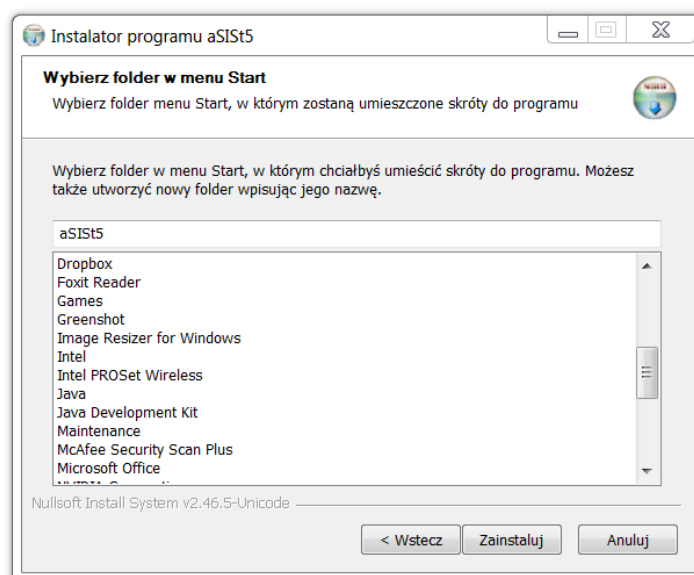
Użytkownik może zmienić lokalizację docelową instalowanej aplikacji na inną przy wykorzystaniu przycisku , jednak zawsze trzeba pamiętać, **aby w ścieżce do katalogu docelowego nie było znaku spacji**.

W celu przejścia do kolejnego kroku, klikamy na przycisk .

Tak jak wcześniej – mamy tutaj również możliwość anulowania instalacji przy wykorzystaniu przycisku lub cofnięcia się do poprzedniego okna za pomocą przycisku .

2.6 Wybór foldera skrótów

W piątym kroku należy wskazać w jakim katalogu w menu Start będzie znajdował się skrót do aplikacji **aSIST** (zob. rysunek 6).

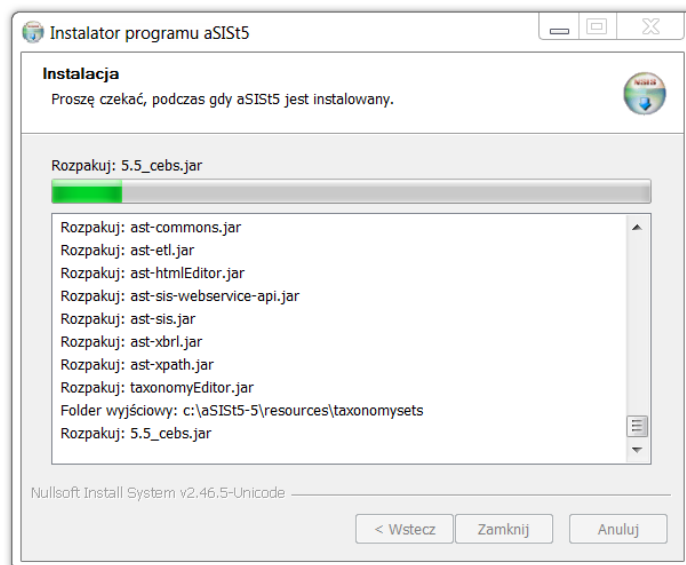

Rysunek 6. Wybór foldera w menu Start

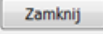
Wybranie przycisku **Zainstaluj**, spowoduje rozpoczęcie procesu kopiowania plików do wybranego wcześniej katalogu docelowego.

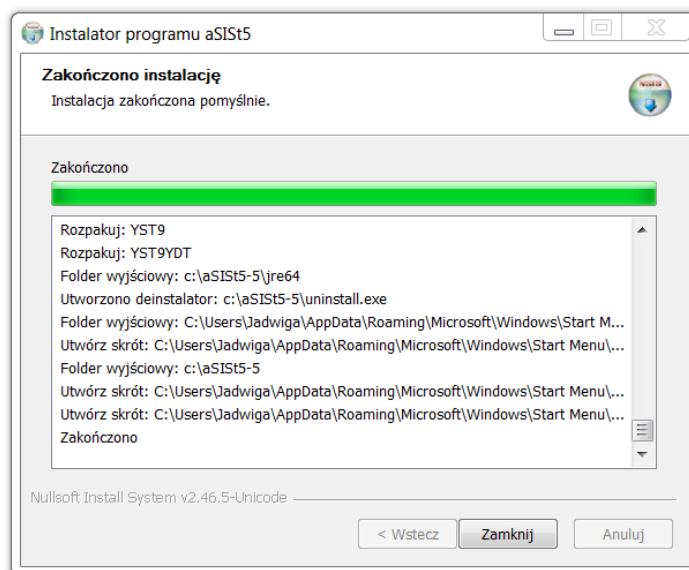
2.7 Zakończenie procesu instalacji

W szóstym kroku instalatora, widoczny jest stopień postępu instalacji aplikacji jak na przykładowym rysunku 7).

Rysunek 7. Prezentacja postępu procesu instalacji

Kiedy pasek postępu dojdzie do końca jak na rysunku 8, należy kliknąć przycisk w celu zakończenia instalacji.

Rysunek 8. Zakończenie instalacji aSIST

3 Deinstalacja aplikacji aSIS

Aplikację **aSIST** można odinstalować poprzez wybranie:

"Menu Start" -> "aSISSt5" -> "Uninstall aSISSt5"

4 Pierwsze uruchomienie aplikacji aSISSt

4.1 Plik licencyjny

Przed pierwszym uruchomieniem aplikacji aSISSt należy do katalogu głównego aSISSt (C:\aSISSt5) przekopiować plik licencyjny aSISSt.license.

Plik ten:

- dla nowych użytkowników – został dostarczony poprzez e-mail,
- dla banków wykorzystujących aplikację już we wcześniejszych wersjach – należy przekopiować go z innego stanowiska, gdyż możliwe jest, że w międzyczasie plik licencyjny był modyfikowany.

Dla instalacji wielostanowiskowej plik licencyjny należy wczytać **na każdej stacji**, na której jest zainstalowana aplikacja.

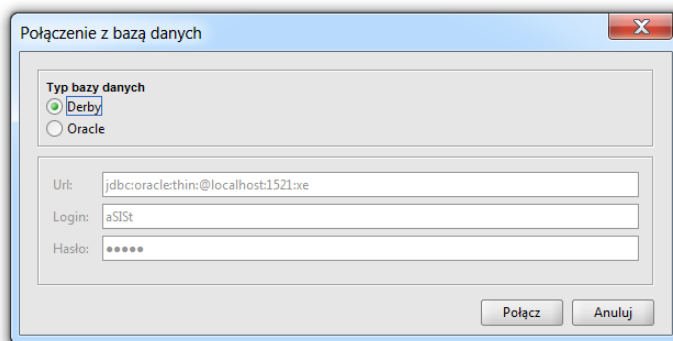
Bez pliku licencyjnego aplikacja aSISSt nie uruchomi się.

4.2 Wybór bazy danych

Przy pierwszym uruchomieniu aplikacji wyświetla się okno (zob. rysunek 9), w którym należy dokonać wyboru typu bazy danych, na której będzie pracowała aplikacja.

Może to być:

- wbudowana baza danych **Derby** lub
- zewnętrzna baza danych **Oracle**

Rysunek 9. Wybór bazy danych

Wybranie bazy Derby – spowoduje:

- utworzenie bazy Derby, do której zapisywane będą wszystkie operacje wykonywane w aplikacji,
- zapisanie utworzonej bazy w katalogu w którym została zainstalowana aplikacja (domyślnie C:\aSISt5),
- uruchomienie aplikacji aSISt.

Wybranie bazy Oracle – wymagać będzie podania:

- adresu URL do wcześniej utworzonej bazy Oracle:
- loginu - czyli nazwy wcześniej utworzonego użytkownika bazy Oracle z przyznanymi prawami:
 - **CONNECT**
 - **RESOURCE**
 - **CREATE VIEW**
- hasła do schematu w bazie danych Oracle, dla wcześniej podanego użytkownika,

Adres URL (Unique Resource Locator) bazy danych w/g schematu:

jdbc:oracle:thin:@hostname:port:SID gdzie:

- jdbc:oracle:thin: - wymagana nazwa sterownika
- hostname - nazwa DNS bądź adres IP komputera z zainstalowanym silnikiem bazy Oracle
- port - numer portu, na którym nasłuchuje silnik bazy danych
- SID – identyfikator instancji bazy.

Dostępne serwisy Oracle skojarzone z nazwami SID można wyświetlić w systemach operacyjnych firmy Microsoft poprzez:

Serwer bazy danych Oracle -> Menu Start -> Ustawienia -> Panel sterowania -> Narzędzia administracyjne -> Usługi

Nazwy serwisów widoczne z prefiksem Oracle, są tożsame ze wspomnianymi identyfikatorami instancji. Przykładowo dla usługi o nazwie np. OracleXe nazwą SID będzie ciąg „Xe”

Przykładowy adres URL bazy danych może mieć następującą postać :

- URL → jdbc:oracle:thin@127.0.0.1:1521:xe
gdzie: 127.0.0.1- to adres IP bazy, 1521 to port, xe to SID

Baza Oracle nasłuchuje domyślnie na porcie 1521.

Dla bazy Oracle 11g Express domyślny SID to XE

Podanie właściwych danych, spowoduje :

- połączenie się ze wskazaną bazą Oracle, do której zapisywane będą wszystkie operacje wykonywane w aplikacji,

- uruchomienie aplikacji aSISSt.

4.3 Komunikacja z tranSIS

W przypadku, kiedy aplikacja **aSISSt** ma komunikować się z systemem **tranSIS**, należy za pomocą **notatnika** przeedytować plik **db.properties**, wpisując tam dla parametru: **"jms.brokerURL="** odpowiedni adres serwera ActiveMQ odbierającego dane i komunikaty z aSISSt .

Parametr: **"jms.brokerURL="** powinien mieć wówczas postać:

jms.brokerURL=tcp://hostname:port

gdzie:

tcp:// - to wymagana nazwa protokołu komunikacyjnego TCP

hostname – to nazwa domenowa DNS lub IP serwera ActiveMQ

port – to numer portu komunikacyjnego, na którym nasłuchuje usługa ActiveMQ

czyli przykładowo:

```
"jms.brokerURL=tcp\://127.0.0.1\:61616",
```

gdzie:

127.0.0.1 - jest adresem IP serwera, a

61616 - to numer portu.

Wymagany adres przekazuje jednostka do której wysyłane są raportowane dane.

Pozostawienie pustego parametru "jms.brokerURL=" (ustawienie domyślne), pozwala na uruchomienie aplikacji aSISSt bez możliwości jej komunikacji z systemem tranSIS.

5 aSISSt w wersji jednostanowiskowej

Aplikacja **aSISSt w wersji jednostanowiskowej** działać może:

- na wbudowanej bazie danych **Derby** – opcja najczęściej wybierana, lub
- na zewnętrznej bazie danych **Oracle**

Aby można było pracować **na wersji jednostanowiskowej na bazie Derby**, należy:

- wykonać procedurę instalacyjną opisaną w rozdziale 2.Instalacja aplikacji aSISSt ,
- przekopiować plik licencyjny **aSISSt.license** (zob. rozdział 4.1 Plik licencyjny),
- przy pierwszym uruchamianiu aplikacji wybrać **bazę Derby** (zob. rozdział 4.2 Wybór bazy danych),

- uzupełnić o wymagane wpisy plik **db.properties** – dot. użytkowników przesyłających raportowane dane do systemu tranSIS (zob. rozdział [4.3 Komunikacja z tranSIS](#)).

Aby można było pracować **na wersji jednostanowiskowej na bazie Oracle**, należy:

- wykonać wszystkie procedury odnoszące się do aSISt w wersji wielostanowiskowej z tym, że tutaj aplikacja aSISt zainstalowana jest tylko na jednym komputerze

6 aSISt w wersji wielostanowiskowej

Aby można było pracować **na wersji wielostanowiskowej**, należy:

- wykonać procedurę instalacyjną opisaną w rozdziale [2.Instalacja aplikacji aSISt](#) na wszystkich komputerach, na których ma być wykorzystywana aplikacja aSISt,
- przekopiować na wszystkie stanowiska plik licencyjny **aSISt.license** (zob. rozdział [4.1 Plik licencyjny](#)),
- **utworzyć nowy schemat bazy danych Oracle** (zob. rozdział [7.Baza danych Oracle](#)), z którą będą się łączyć wszystkie aplikacje aSISt zainstalowane na różnych stacjach,
- przy pierwszym uruchamianiu aplikacji na wszystkich stacjach wybrać **bazę Oracle** (zob. rozdział [4.2 Wybór bazy danych](#)),
- uzupełnić o wymagane wpisy plik **db.properties** – dot. użytkowników przesyłających raportowane dane do systemu tranSIS (zob. rozdział [4.3 Komunikacja z tranSIS](#)). Operację należy wykonać na wszystkich stanowiskach.

7 Baza danych Oracle

Aby aplikacja **aSISt** mogła korzystać z bazy Oracle, konieczne jest:

- Wykonanie pełnej instalacji nowej bazy Oracle ,
lub
- Wykorzystanie posiadanej bazy Oracle
i
- utworzenie użytkownika aSISt5 dla aplikacji aSISt5 z prawami:
 - nawiązania połączenia: **CONNECT**
 - tworzenia zasobów: **RESOURCE**
 - modyfikacji widoków: **CREATE VIEW**

Uwaga:

Bardzo ważne jest sprawdzenie, czy posiadana baza Oracle **używa kodowania: "AL32UTF8", "EE8ISO8859P2", "EE8MSWIN1250" lub "UTF8" dla zapisywanych znaków.**

Baza danych Oracle 12c w wersji 12.2.0.1.0 powinna być instalowana wyłącznie przy użyciu kodowania "AL32UTF8" chyba, że zostanie zaktualizowana do najnowszej wersji za pomocą oficjalnych patchy dostarczanych przez support Oracle.

Jeżeli posiadają Państwo bazę danych Oracle z błędnie skonfigurowanym zestawem znaków, wówczas zapisywane znaki narodowe będą automatycznie konwertowane do zestawu znaków bazy danych nie wspierających polskich liter i w konsekwencji wprowadzone w aplikacji aSISt polskie znaki, nie będą prawidłowo prezentowane.

W celu ułatwienia Państwu wykonania niezbędnych czynności związanych z utworzeniem wymaganego dla aplikacji aSISt użytkownika bazy danych Oracle, poniżej prezentujemy przykłady utworzenia takiego użytkownika aSISt5

7.1 Nowy użytkownik aSISt5 w bazie Oracle 11g Express

Instalacja Oracle wersji XE 11 jest wspierana przez producenta na wersjach x64 systemów operacyjnych. Oracle w wersji i XE 11 posiada ograniczenie pamięci procesu do 1GB oraz 11GB przestrzeni dyskowej.

W w/w wersji z WEB GUI tworzone są tzn. workspace'y dla użytkowników aplikacyjnych i a nie użytkownicy aplikacyjni.

Zalecamy stworzenie użytkownika aplikacyjnego aSISt po zainstalowaniu silnika bazy ORACLE XE 11 bezpośrednio z dostępnego w binariach DB ORACLE klienta SQL:

```
<CMD> sqlplus /nolog
<SQL> connect SYS/hasło_użytkownika_SYS@SID_bazy_aSISt as sysdba;
```

gdzie:

SID= System identification - identyfikator systemowy bazy Oracle np. XE, Oracle11g etc.

<CMD> = systemowy procesor poleceń lub powłoka -np. command.com, BASH etc.

<SQL> = interpreter poleceń SQL klienta bazy SQL.

```
<SQL> CREATE USER asist5 IDENTIFIED BY asist5_hasło DEFAULT TABLESPACE USERS
```

```
TEMPORARY TABLESPACE TEMP;
```

```
<SQL> GRANT "CONNECT" TO asist5 ;
```

```
<SQL> GRANT "RESOURCE" TO asist5 ;
```

```
<SQL> GRANT CREATE VIEW TO asist5 ;
```

7.2 Nowy użytkownik aSISSt5 w bazie Oracle 12c

Oracle w wersji 12c wprowadził nową architekturę wielodostępu (multitenant). Na potrzeby aplikacji aSISSt zalecamy utworzenie nowej bazy PDB, gdyż użytkowanie bazy Oracle w trybie non-CDB od wersji 12.1.0.2 określane jest jako przestarzałe.

Utworzenie nowej bazy PDB można przeprowadzić podczas instalacji Oracle lub zgodnie z instrukcjami poniżej:

```
<SQL> CREATE PLUGGABLE DATABASE asistpdb ADMIN USER asistdba identified by "asist"  
DEFAULT TABLESPACE USERS DATAFILE '/u01/app/oracle/oradata/asist/users01.dbf'  
SIZE 1G AUTOEXTEND ON FILE_NAME_CONVERT=('/u01/app/oracle/oradata/asist/pdbseed',  
'/u01/app/oracle/oradata/asist/asist/');  
<SQL> ALTER PLUGGABLE DATABASE asistpdb open read write;  
<SQL> ALTER PLUGGABLE DATABASE asistpdb SAVE STATE;
```

Następnie należy podłączyć się do nowo utworzonej bazy asistpdb i utworzyć użytkownika:

```
<SQL> alter session set container = asistpdb;  
<SQL> create user asist identified by asist default tablespace users temporary tablespace temp;  
<SQL> grant connect,resource create view to asist;  
<SQL> GRANT UNLIMITED TABLESPACE TO asist;
```

Istotne jest dodatkowo wprowadzenie zmiany w sposobie łączenia z bazą. Aby mieć możliwość połączenia się do właściwego kontenera PDB aplikacja musi zamiast SID używać identyfikatora usługi.

W tym celu należy upewnić się czy w pliku db.properties wiersz db.url ma właściwy format.

- dla Oracle w wersji 11g:
 - jdbc:oracle:thin:@host:1521:SID_BAZY
- dla Oracle w wersji 12c:
 - jdbc:oracle:thin:@host:1521/SERVICE_NAME

7.3 Problemy z uruchomieniem aplikacji na bazie Oracle

Przy pierwszym uruchamianiu aplikacji aSISt, wymagane jest wybranie typu bazy danych (zob. rozdział 4.2 Wybór bazy danych), a w przypadku bazy Oracle, konieczne jest dodatkowo podanie parametrów dostępu do tej bazy.

Uruchomienie aplikacji na pierwszej stacji przy wersji wielostanowiskowej, powoduje utworzenie wszystkich niezbędnych do pracy sieciowej tabel schematu danych.

W przypadku trudności z uruchomieniem aplikacji działającej na bazie danych Oracle, należy sprawdzić:

- czy silnik bazy danych Oracle jest uruchomiony na podanym komputerze-serwerze,
- czy połączenie internetowe działa poprawnie a interfejsy sieciowe są włączone,
- czy podano prawidłowe parametry połączenia z bazą Oracle (sprawdzić wpisy w pliku **db.properties**).
Jeśli znajdujące się tam wpisy są nieprawidłowe, to wprowadzić stosowne zmiany, lub usunąć cały plik db.properties a przy powtórnym uruchomieniu aplikacji podać właściwe parametry.

W wypadku trudności spowodowanych błędami bazy SQL lub brakiem możliwości nadania uprawnień do tworzenia obiektów bazy dla konta aplikacji, należy zrealizować następującą procedurę:

- za pomocą konsoli administracyjnej serwera SQL usunąć **kaskadowo** utworzonego wcześniej użytkownika bazy danych po czym założyć go ponownie np. :

Serwer bazy Oracle → "Menu Start" → "Programy" → „Oracle Database 11g Express Edition” → „Go To Database Home Page”

> Home > Administration > Manage Database Users > User > Confirm Drop User

> Home > Administration > Manage Database Users > Create Database User

- Wykonać poprzez klienta SQL omawianej bazy Oracle, **3 skrypty tworzące tabele schematu danych** wykonywane w poniższej kolejności, znajdujące się w podkatalogu instalacji aSISt: \src\sql:

1. commons.oracle.pl

2. asist.oracle.sql

3. te.oracle.sql